

چشم‌انداز تولید، صنعت، کشاورزی و خدمات

نوظهورها همه جا در صدر

کشورهای توسعه یافته را پشت سر می‌گذارد. همچنین فروش خودرو در اروپای غربی تنها یک درصد رشد خواهد داشت.

گردشگری در راه تعادل

توریزم جهانی در سال ۲۰۱۰ خود را از رکودی که پس از بحران اقتصادی به وجود آمده بود، بیرون کشیده و با ۹۳۵ میلیون سفر، افزایش حدود ۶/۷ درصدی را نسبت به سال ۲۰۰۹ نشان داده است. این افزایش، علیرغم تردیدهای اقتصادی در بازارهای بزرگ جهان، بلایای طبیعی، ناآرامی‌های سیاسی و اجتماعی در برخی کشورها و مشکلات جدی آب و هوا در بخش‌هایی از اروپا و آمریکا رخ داده است. رشد توریزم در خاورمیانه ۱۴ درصد، در کل آسیا ۱۳ درصد، آمریکا ۸ درصد و اروپا ۳ درصد بوده است.

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند اگر چه این روند مثبت در سال ۲۰۱۱ ادامه می‌یابد، اما رشد سفرهای بین‌المللی به ۵ درصد کاهش خواهد یافت. فرانسه به طور مسلم بیشترین بازدیدکننده را از سراسر جهان به خود اختصاص خواهد داد. همچنین سوددهی صنعت هواپیمایی جهانی - علیرغم رشدی چشم نواز در سال ۲۰۱۰ و با وجود افزایش رفت و آمدها - کاهش می‌یابد.

انرژی فسیلی، همچنان پُرترفدار

مصرف انرژی جهان در سال ۲۰۱۱ به میزان ۲/۹ درصد افزایش خواهد یافت که البته به علت اُفول رشد اقتصادی، سرعت کمتری را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد. بخش گسترده‌ای از این افزایش، ناشی از مصرف بالای ذغال سنگ و گاز طبیعی است. در خصوص انرژی‌های نو، اگر چه مصرف انرژی‌های بادی و خورشیدی ۱۶ درصد افزایش می‌یابد، اما این انرژی‌ها همچنان کمتر از نیم درصد مصرف انرژی‌های دیگر را در جهان به خود اختصاص خواهند داد.

همچنین در سال جاری، تقاضای نفت ۱/۷ درصد افزایش خواهد یافت که این میزان، تقریباً با رشد تولید

علیرغم حرکت رو به رشد اقتصاد جهانی، برخی بازارها در ۲۰۱۱ کمیتشان خواهد لنگید.

پیش‌بینی می‌شود هزینه‌های دفاعی آمریکا در این سال ۴/۵ درصد افزایش یابند. طرح‌های ریاضت مالی در اروپا - به ویژه بریتانیا، فرانسه و آلمان - بودجه دفاعی این کشورها را به نحو ملموسی کاهش خواهند داد. از طرف دیگر، چین بودجه دفاعی خود را افزایش خواهد داد. با این حال، اگر چه آمار دقیقی در این باره وجود ندارد، اما پیش‌بینی‌ها حاکی از آن هستند که هزینه دفاعی این کشور به حدود یک ششم آمریکایی‌ها برسد و چین را از این لحاظ در جایگاه دوم جهان قرار دهد. همچنین قرار است روسیه طرح بزرگی را آغاز کند که بر اساس آن، هزینه‌های دفاعی مسکو تا سال ۲۰۱۳ به میزان ۶۰ درصد افزایش خواهند یافت.

جان تازه فروش خودرو

بازار خودروی جهانی در سال ۲۰۱۰ رونق غیرقابل انتظاری یافت و این صنعت را در وضعیت بی‌خطرتری قرار داد. البته انتظار می‌رود ثبت نام خرید خودرو در سال ۲۰۱۱ حدود ۶/۹ درصد رشد داشته باشد که نسبت به سال قبل کاهشی نسبی را نشان می‌دهد. احتمالاً در سال جاری، شرکت‌های خودرو سازی در جهان، با اکتفا به بهبود رشد اقتصادی کشورها، تجارت خود را پیش ببرند و دیگر کمک‌های دولتی دریافت نکنند. فروش خودرو در چین و هند هم با سرعت زیادی ادامه خواهد یافت.

با در نظر گرفتن عمق بحران در آمریکا، رونق صنعت خودرو در این کشور بسیار قابل توجه خواهد بود. آمریکا با افزایش فروش ۸/۵ درصدی، دیگر

تغییر سیاست برخی کشورها از اجرای طرح‌های محرک مالی به سمت ریاضت اقتصادی، رشد اقتصادی را در سال ۲۰۱۱ با چالش مواجه خواهد کرد. این بدان معنا است که اقتصاد جهانی در حال عبور از یک روند پُرسرعت رونق و حرکت به سوی رشدی کندتر، اما پایدارتر است.

در اواسط سال ۲۰۱۰ تولید صنعتی در جهان، جانی دوباره گرفت و حجم تجارت به سطوح پیش از شروع بحران رسید. علیرغم کاهش کلی تولید در بخش‌هایی از جهان، تولیدات صنعتی در برخی کشورها از جمله چین، هند، نیجریه و سریلانکا، حتی از سطوح پیش از آغاز بحران فراتر رفته‌اند.

تجارت جهانی در سال ۲۰۱۱ رشد ۵/۷ درصدی خواهد داشت که کاهش قابل توجهی را نسبت به افزایش ۱۱/۵ درصدی سال ۲۰۱۰ نشان می‌دهد. همچنین پیش‌بینی می‌شود رشد صادرات در کشورهای نوظهور آسیا، علیرغم سختگیرانه‌تر شدن قوانین ضد دامپینگ سازمان تجارت جهانی، تسریع شود که این مسأله به افزایش حمایت از تولید داخل برمی‌گردد. سیاست ارزی چین، تنها با افزایش تدریجی ارزش پول این کشور، همچنان مسأله‌ای پُرحالش است و منتقدان خارجی را راضی نخواهد کرد.

بالا و پایین هزینه‌های دفاعی

آمریکا با ۷۰۰ میلیارد دلار هزینه نظامی و دفاعی، همچنان سردمدار کشورهای جهان در این زمینه خواهد بود. این کشور قصد دارد بخشی از نیروهای خود را در سال ۲۰۱۱ از عراق و افغانستان خارج کند. با این حال،

آن برابری می‌کند. با در نظر گرفتن چشم‌انداز ضعیفی برای تقاضا، میانگین قیمت پایه نفت خام برنت از ۷۸ دلار در سال ۲۰۱۰ به حدود ۷۶ دلار کاهش می‌یابد. در نتیجه، کشورهای اصلی تولید کننده نفت در آپک، به سقف تولید مشخصی دست خواهند یافت. البته باید وقایع اخیر خاورمیانه را در افزایش پیش‌بینی‌های قیمت مؤثر دانست.

اروپای غربی، خسیس‌تر از همه

مصرف کنندگان در کشورهای ثروتمند با وجود محدودیت اعتبار، برای خرج پولشان در ۲۰۱۱ اطمینان بیشتری خواهند یافت. خرده فروشی در آمریکا ۲/۴ درصد رشد خواهد داشت که این نرخ در ژاپن تنها ۱/۱ درصد خواهد بود. مردم کشورهای اروپای غربی، به دلیل اقتصادهای راکد و طرح‌های ریاضت اقتصادی دولت‌ها، با کاهش درآمد مواجه خواهند شد و چندان دست در جیب خود نخواهند کرد، به طوری که هزینه‌ها در این منطقه ۱/۸ درصد کاهش خواهند یافت. همچنین هزینه مصرف کننده در چین به واسطه افزایش درآمدها و تلاش دولت برای متنوع سازی اقتصاد، رشد هنگفت ۲۲ درصدی را شاهد خواهد بود.

گفتنی است، فروش آنلاین، نقطه روشنی برای خرده فروشان در کل جهان به شمار خواهد رفت و رشد سالانه تجارت الکترونیک در آمریکا و اروپای غربی به ترتیب ۱۰ و ۱۱ درصد خواهد بود.

ارزانی قهوه و شکر

مشکلات توقف عرضه محصولات غذایی به علت بدی آب و هوا در اواسط سال ۲۰۱۰، از جمله خشکسالی شدید در روسیه و شرایط رطوبتی غیرطبیعی در کانادا، بر بازار کشاورزی سال ۲۰۱۱ تأثیر گذار خواهند بود. در پاسخ به افزایش قیمت گندم، تولید کنندگانی خارج از روسیه و کانادا، تولید این محصول را بهبود خواهند بخشید. این امر تا حدی می‌تواند پاسخگوی رشد نسبی تقاضا باشد، اما به علت قطع عرضه‌ای که از سال گذشته شروع شده، قیمت گندم در سال ۲۰۱۱ با

افزایش ۸ درصدی مواجه خواهد شد. همچنین قیمت ذرت و دانه سویا بالا خواهد رفت. به علاوه، مصرف جهانی گوشت ۲ درصد افزایش می‌یابد و پیش‌بینی می‌شود بیشتر مصرف کنندگان آن از کشورهای نوظهور باشند. در مقابل، قیمت شکر به میزان ۸ درصد سقوط خواهد کرد و محتکرانی که عامل افزایش قیمت‌ها در سال ۲۰۱۰ بوده‌اند، به واسطه عرضه فراوان، کنار می‌روند. همین اتفاق در مورد قهوه صادق است و قیمت این محصول با تولیدات فراوان برزیل و کلمبیا ۳ درصد کاهش خواهد یافت.

چین، دومین بازار املاک

به نظر می‌رسد روزهای بد بازار مسکن به پایان رسیده باشند، اما رونق آن در بسیاری از کشورهای ثروتمند، نسبی و متغیر خواهد بود. قیمت مسکن در آمریکا پس از سقوط ۴ درصدی در سال ۲۰۱۰ با ۲ درصد کاهش دیگر در ۲۰۱۱ مواجه خواهد شد. همچنین بانک مرکزی اسپانیا پیش‌بینی کرده است خانه‌ها در این کشور ۵ درصد ارزش خود را از دست بدهند. پیش‌بینی می‌شود قیمت مسکن در بریتانیا ۳ درصد افزایش یابد، اما ارزش آن تا سال ۲۰۱۳ به بیشینه سال ۲۰۰۷ نخواهد رسید. چشم‌انداز املاک تجاری همچنان ناامید کننده است، زیرا نرخ وام‌های زیان‌ده در سال ۲۰۱۱ همچنان روند صعودی را طی خواهد کرد. در اسپانیا، قیمت املاک تجاری ۱۵ درصد سقوط خواهد کرد.

چین نیز با پشت سر گذاشتن بریتانیا و ژاپن، پس از آمریکا در جایگاه دوم بزرگترین بازار سرمایه گذاری املاک تجاری در سال ۲۰۱۱ قرار خواهد گرفت. پر خلاف غرب، مقامات چینی خواهان تثبیت قیمت‌های املاک هستند. اختلاف فزاینده بین سرمایه گذاری املاک مسکونی و فروش آنها، بر قیمت‌ها فشار وارد خواهد کرد.

طلا به داری طلا

چین در سال جاری، بزرگترین متقاضی فلزات پایه

است. پیش‌بینی می‌شود در سال ۲۰۱۱ قیمت مس ۷ درصد افزایش یابد که دلیل آن، ادامه محدودیت عرضه می‌باشد، نه افزایش تقاضا. بازار آلومینیوم از شرایط مزاد عرضه به کسری تغییر خواهد کرد، اگر چه قیمت این فلز تنها یک درصد افزایش خواهد یافت. همچنین قیمت فولاد پس از گذراندن یک شیب صعودی در سال گذشته، با کاهش ۱۷ درصدی مواجه خواهد شد.

کمبود عرضه طلا، قیمت این فلز را همچنان افزایش خواهد داد. این امر موجب می‌شود سرمایه گذاران و بانک‌های مرکزی، بار دیگر به طلا روی آورند و سهام خود را برای دومین سال افزایش دهند.

بانک‌های امن‌تر، با سوددهی کمتر

با در نظر گرفتن عمق بحران مالی اخیر، رشد سوددهی در بانک‌های بزرگ غربی در سال ۲۰۱۱ سلامت خود را بازخواهد یافت. به هر حال، بخش زیادی از درآمدها، حاصل کاهش ذخایر وام‌های زیان‌ده خواهد بود.

وام‌های بانکی جدید در سطح جهان ۴/۴ درصد افزایش خواهند یافت و کاهش ۳/۱ درصدی سال ۲۰۱۰ را جبران خواهند کرد. وام دهندگان نگران کاهش تقاضا خواهند بود، اما بانک‌ها در مواجهه با نیازهای سرمایه‌ای محدود، اصلاحات نظم دهنده محدود کننده و بیش از ۳ تریلیون دلار بدهی که همچنان در سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ ادامه دارد، به صورت اختیاری از جذب سرمایه دست نخواهند کشید. تلاش‌های بیشتر برای جبران نسبت سرمایه و محدودیت‌های اعمالی بر بازارهای سرمایه گذاری عمده فروشی، به رقابت شدید بانک‌ها برای سپرده‌های خرده فروشی منجر خواهند شد. پیامد این اتفاق آن است که در کشورهای پیشرفته، امنیت در بانک‌ها به وجود می‌آید، اگر چه سوددهی آنها کم خواهد شد. چشم‌انداز کشورهای نوظهور نیز به واسطه تقاضا برای محصولات مالی امیدوار کننده‌تر است. ■